

КНИГА EXODUS

CELKOVÝ POHĽAD A NADHĽAD

- ⊙ Témou BO je Ex 1-24, je však dobré, keď učiteľ povzbudí k čítaniu celej Ex, aby žiaci získali celkový obraz o celej knihe.
- ⊙ Ex zachytáva rozhodujúci okamih z dejín Izraela, ktorý mal byť v Egypte zahubený, ale prostredníctvom Mojžiša ho Boh vyviedol z Egypta a previedol cez púšť do krajiny slobody.

PRVÉ KAPITOLY

- ⊙ Slúžia na objasnenie okolností, za ktorých sa uskutočnila príprava Mojžiša na vyslobodenie ľudu z Egypta.
- ⊙ Autor podáva informácie o situácii Jakubových potomkov v Egypte, ktorí znášajú brutálne zaobchádzanie faraóna.
- ⊙ Chceme poukázať na mimoriadne statočný postoj babíc Sefora a Fua, ktorý odmietajú nátlak faraóna (porov. Ex 1,21)

DÔLEŽITOSŤ ČÍSLA „40“

- ◉ Prvých 40 rokov je Mojžiš na dvore faraóna.
- ◉ Ďalších 40 rokov je v Madiáne v dome svojho svokra Jetra.
- ◉ Ďalších 40 rokov je vodcom, ktorého Boh povolal, aby vyviedol ľud z Egypta a previedol púšťou.
- ◉ Číslo 40 je symbolom prípravy na novú epochu. Čítaj Sk 7,23.30.
- ◉ Prelomom pre Mojžiša je zjavenie sa Pána v Ex 3.

POVOLANIE MOJŽIŠA

- ◉ Vidieť obsahovú podobnosť s inými povolaniami (Iz 6, Jer 1)
- ◉ Úvod – zjavenie Boha
- ◉ Poslanie
- ◉ Otázky resp. námietky zo strany človeka
- ◉ Prísľub Božej pomoci
- ◉ Znamenie

Pre učiteľa je tu možnosť ukázať aj iné biblické texty, kde sa hovorí o povolani (Izaiáš, Jeremiáš, Samuel, Mária, Pavol...)

POSOLSTVO

- ⊙ Boh pozná bolesti svojho ľudu
- ⊙ Boh už začal realizovať svoj plán záchrany
- ⊙ Boh posielal Mojžiša. Volá ho po mene, tzn. dotýka sa jeho najhlbšieho vnútra.

Mojžiš spoznáva, že Izrael je Božím ľuďom. Boh rodín jeho predkov (Abrahám, Izák, Jakub) sa mu zjavil ako Boh terajšieho i budúceho ľudu.

„Ja som, ktorý som“, nie je filozofické vyjadrenie, ale „Ja budem, ktorý som bol“ – Boh dejín.

MOJŽIŠ A ÁRON PRED FARAÓNOM

- ◉ Skutočným súperom faraóna nie sú títo dvaja bratia, ale BOH. Potvrdzuje to, skutočnosť, že ich stretnutie začína slovami: „Toto hovorí Pán...“
- ◉ Znamená to, že Mojžiš a Áron vystupujú v pozícii prorokov.
- ◉ Faraónova otázka: „Kto je Pán... , aby som prepustil Izrael?“ je kľúčové pre celé rozprávanie o egyptských ranách. Sú to znamenia, ktorými Boh potvrdzuje, že je PÁN.
- ◉ Slová o „zatvrdlivosti faraóna“ nie sú na ospravedlnenie faraóna, ale že ani faraón nie je schopný konať nezávisle na Bohu Izraela. On je zvrchovaný Pán.

EGYPTSKÉ RANY – MOCNÉ SKUTKY

- ⊙ V nich sa odkrýva majestátnosť Boha.
- ⊙ Proti sebe stojí Mojžiš a Izrael na jednej strane, faraón a Egyptania na druhej strane.
- ⊙ Zázraky nie sú iba trestami, oni aj odpovedajú na otázku: „kto je Pán?“ (všemohúci, jedinečný, nadriadený egyptským božstvám).
- ⊙ Faraón a Egypt zabudnú tomu, čomu sa mohli prostredníctvom rán naučiť, ale Izrael NIE. Pre Izrael zostanú mocnými znameniami utvrdenia vo viere (faraón ostáva utvrdený v neviere!)
- ⊙ Rany odkazujú na stvorenie – jedinečnosť Boha ktorý má všetko v rukách.

HISTORICKOSŤ EGYPTSKÝCH RÁN

- ⊙ Neodmietame dopredu akúkoľvek formu historickosti, ale egyptské rany nie sú odpoveďou pre čitateľa modernej doby, ktorý skúma prírodné úkazy.
- ⊙ Svätopisec chce ukázať, že vyslobodenie z Egypta nebol nejakou zhodou náhod, ale Boží plán. Pán vyslobodil Izrael.
- ⊙ Nie je vylúčené, že prírodné úkazy v Egypte boli inšpiráciou pre svätopisca, ktorý ich prevzal a ich pôvod pripísal Božej aktivite.

VELKÁ NOC

- ⊙ Sme svedkami spojenia dejinnej pamäti a liturgickej aktualizácie.
- ⊙ Ustanovenia o baránkovi a nekvasených chleboch je príležitosťou prežiť veľkonočnú večeru so žiakmi a jej naplnenie v Eucharistii.
- ⊙ Je dobré poukázať na obrady Bielej soboty, v ktorú sa slávi Noc vyslobodenia z Egyptského otroctva a vidí sa jej naplnenie v Ježišovi Kristovi.
- ⊙ Potrebujeme SZ pre pochopenie NZ.

PRECHOD CEZ MORE

- ⊙ Je to ďalšie pokračovanie oslavy Pánovej starostlivosti. Boh nielen dopustí rany, ale ďalej sprevádza svoj národ.
- ⊙ Pán je prítomný vo všetkých udalostiach Izraela, či vo dne alebo v noci.

NA CESTE K BOŽIEMU VRCHU

- ⊙ Ide o púť, ktorá je naplnená skúškami.
- ⊙ Púšť je v Biblii miestom požehnania ale aj skúškou vernosti.
- ⊙ Reptanie je nedostatkom dôvery v Boha: horké vody, manna a prepelice, voda zo skaly. Tu sa ukazuje Boh ako Pán života.
- ⊙ V starostlivosti o pokrm je dôraz na Božiu starostlivosť – Boh sa postará o človeka aj v situáciách, kde tomu nič nenasvedčuje.
- ⊙ Dvojnásobné nazbieranie v piatok – príprava na pochopenie zmyslu SOBOTY.
- ⊙ Vzťah medzi mannou a Eucharistiou ako aj súvis s modlitbou OTČENÁŠ.

DEKALÓG

- ⊙ Dekalóg upozorňuje na život a chráni pred smrťou.
- ⊙ Jeho cieľom nie je len vymedziť hranice, ktoré sa nesmú prekračovať, ale dať človeku aj pozitívnu náplň. Preto v Dekalógu nie sú len zákazy ale aj pozitívne príkazy.
- ⊙ Jedno z členení Dekalógu je: BOH (prvé tri prikázania); BLÍŽNY (4.-10. prikázanie)
- ⊙ Tu je priestor na zdôrazňuje významu a zachovávanie Dekalógu aj pre dnešnú spoločnosť.